

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om erstatning grunnet forsinkelse.

Dato

25.04.2022

Saksnummer

2022-00218

Tjenesteytere

Sunclass Airlines

Klager har i det vesentlige anført

Klager med reisefølge (til sammen tre personer) skulle reise fra Oslo til Gran Canaria med Sunclass Airlines den 1. januar 2022 (flynummer DK1554). Flyvningen ble forsinket med over ni timer. På bakgrunn av dette har klager fremsatt krav om standarderstatning i henhold til EU-forordning 261/2004 om flypassasjerers rettigheter.

Klager har fått melding om at forsinkelsen skyldtes ekstraordinære værforhold og derfor ikke faller inn under kompensasjonsordningen. Dette er helt uaktuelt for klager å akseptere, da forsinkelsen skyldtes at selskapet hadde satt inn et fly som ikke tåler et nordisk klima på denne flygningen, -og ikke på grunn av været i seg selv. Det var dårlig vær denne dagen, men Sunclass skulle aldri satt inn den aktuelle flytypen på denne strekningen. Klager mener i tillegg at selskapet, da de så været denne dagen, burde ha satt inn et eller flere fly av en annen flytype, istedenfor å la passasjerene vente i timesvis. Det er ingen overraskelse at det er tåke, kaldt og dårlig vær på Gardermoen i januar. Over ni timer venting på Gardermoen er uholdbart for de fleste, spesielt når en reiser med små barn.

Klager fikk også beskjed om at dersom en ikke fikk lettet før kl. 17, så ville de få ny flytype dagen etter. Klager mener dette kunne vært ordnet allerede samme dag.

Forklaringen klager fikk var at Airbus hadde lagt ned restriksjoner på antall meter med sikt for at flyet skulle kunne ta av i tåke, og at dette var knyttet til kun denne flytypen. De aller fleste andre flygninger fra Gardermoen gikk som normalt denne dagen. Piloten meddelte ordrett over høyttaleranlegget: «Vi har nå lært av denne feilen, og denne flytypen vil ikke bli satt inn fra Nord-Europa på vinters tid noe mer». Klager har anført at dette samstemte med at de fikk ny flytype på returen.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Sunclass Airlines har oppsummert anført følgende:

Sunclass Airlines bekrefter at DK1554 hadde en forsinkelse på ni timer og ti minutter til Las Palmas-Gran Canaria den 1. januar 2022.

Sunclass Airlines er ikke forpliktet til å utbetale kompensasjon i denne saken. Forsinkelsen på DK1554 skyldtes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet, jf. EU-forordning 261/2004.

Flyvningen ble forsinket grunnet værforholdene på OSL. DK1554 skulle operere med Airbus 330 (OY-VKF). Avgangen ble først forsinket med to timer grunnet værmelding om frosttåke og sikt under 500 meter på avreisedagen. Det vises til fremlagt dokumentasjon, som viser 40% sannsynlighet for redusert sikt på 500 meter i frosttåke mellom kl. 0200z og 1600z den 1. januar 2022.

Sunclass Airlines har begrenset operasjonen av A330 maskiner i frosttåke til forhold med minimum sikt på 1000 meter og maks 45 minutters taxetid, grunnet høy risiko for skade på motorene. Frosttåke er superkjølte vandrdåper som vanligvis avsetter rimis i kontakt med gjenstand med overflatetemperatur under 0 grader. Tåke er generelt definert i form av sikt mindre enn 1000 meter horisontalt, og frosttåke dannes vanligvis i temperaturområdet -0 grader til -20 grader. Frosttåke er rapportert som FZFG på en Meteorological Terminal Report (METAR-rapport).

En uttalelse fra Sunclass Airlines sin sjefspilot vedrørende operasjon av A330 i frosttåke er vedlagt i tilsvaret. Sunclass Airlines har også fremlagt en uttalelse fra kapteinen som skulle fly DK1554.

Mens en ventet på bedring i været på OSL, begynte Sunclass Airlines å lete etter alternativer for å forhindre eller minimere forsinkelsen (også senere rotasjon; DK1555) i tilfelle DK1554 skulle bli ytterligere forsinket. Kl. 12:53 i dansk tid (11:53 UTC) ble det sendt ut en charter-forespørsel for å operere DK1555 så fort som mulig. Ingen var tilgjengelige.

Det vises til EU-forordning 261/2004 artikkel 5, om at flyselskapet ikke plikter å utbetale standarderstatning i tilfeller hvor uregelmessigheten skyldtes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Det vises til forordets punkt 14, som blant annet viser til værforhold. Sunclass Airlines mener at de aktuelle værforholdene må anses å gå inn under slike ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Det vises også til EU-domstolens dom av 4. mai 2017 (C-315/15), som stadfester at en hendelse kan anses som ekstraordinær dersom den ikke er iboende knyttet til luftfartøyets operativsystem og dermed ikke etter dets art eller opprinnelse iboende i selskapets sedvanlige aktivitetsutøvelse (samt utenfor dets faktiske kontroll).

Retten til omruting jf. artikkel 8 gjelder ikke ved forsinkelser. Uansett ville omruting av 196 passasjerer vært umulig, ettersom det er begrensede muligheter for direkteflyvninger på denne ruten. Omruting ville ikke medført noen tidligere ankomst for passasjerene.

Sunclass Airlines tilbødte forpleining i henhold til artikkel 9.

Basert på ovenstående kan ikke Sunclass Airlines se at klager har rett på erstatning i henhold til EU-forordningen.

Nemnda bemerker

Forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet mer enn tre timer etter det planlagte ankomsttidspunktet gir rett til erstatning. Dette gjelder imidlertid ikke dersom flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Det vises til EU-forordning 261/2004 artikkel 6 jf. artikkel 7 jf. artikkel 5 nummer 3 og EU-domstolens avgjørelser i Sturgeon m.fl. mot Condor (C-402/07) og Nelson m.fl. mot Lufthansa (C-581/10 og C-629/10)

Værforhold som påvirker flytrafikken kan være en slik ekstraordinær omstendighet som medfører at den reisende ikke har krav på erstatning. Dette må vurderes konkret. Det er flyselskapet som må godtgjøre at det foreligger et slikt spesielt tilfelle. Flyselskapet må videre godtgjøre at de har truffet alle rimelige tiltak for å unngå kanselleringen.

Nemnda er av den oppfatning av Sunclass Airlines har godtgjort at den dominerende årsaken til forsinkelsen var værforholdene. Flytypen som skulle benyttes på flyvningen kunne ikke riktignok ikke operere i de aktuelle værforholdene, men flytypen er likevel godkjent til å operere på strekningen. Værforholdene og nærmere informasjon om hendelsen er dokumentert av Sunclass Airlines. Det samme gjelder hvordan situasjonen og tiltak ble vurdert.

Nemnda har forståelse for at det ble en vanskelig situasjon på Gardermoen med den lange ventetiden. Basert på ovenstående kan nemnda likevel ikke se at klager har rett på standarderstatning i henhold til EU-forordning 261/2004.

Vedtak

Transportklagenemnda anbefaler ikke at klager gis medhold.

Nemndas representanter

Lene F. Johnsen (leder)

Caroline Bernhardsen (Forbrukerrådet)

Camilla Dragvoll (Norges FagAkademi)

Joachim Sponheim (SAS)

